

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

לשבת קדש פרשת וארא תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

גיטין - כ"ז

1. משנה - המביא גט ואבד הימנו ואח"כ מצאו, האם הוא כשר?

- א. מצאו לאלתר - כשר, אך אם מצאו לאחר זמן מרובה - חוששים שמא של אחר הוא.
- ב. מצאו בחפיסה או בדלוסקמא, כלי שיש בו סימן שהוא שלו, או אם מכירו השליח - כשר.

2. משנה בבא מציעא - מצא גיטי נשים, ושחרורי עבדים, דייתיקי [צוואת שכ"מ], מתנות, ושוברין - הרי זה לא יחזיר, שאני אומר: כתובין היו ונמלך עליהן שלא ליתנן, משמע שאם הבעל אומר תנו לה נותנים, ואפילו לאחר זמן מרובה, כיצד מתיישב עם משנתנו? רבה - משנתנו במקום ששיירות מצויות, וחוששים שמא מאחר נפל, והמשנה שם במקום שאין שיירות מצויות.

3. הגמרא מוסיפה לדברי רבה - אף במקום ששיירות מצויות החשש דווקא כשהוחזקו שני יוסף בן שמעון בעיד אחת. מאיזה מעשה הכריחו כך? מצאו בבי"ד של רב הונא גט שהיה כתוב בו שם העיר 'שוור' ואחד טען שאבדו, ואמר רב הונא שחוששים לשני עדים כאלו, רב חסדא בקש מרבה לעיין בזה כיון שבערב ישאלו ע"ז רב הונא, עיין ומצא את המשנה בבא מציעא שכל שטר שהוא מקוים ע"י בי"ד, יחזיר למלוה [כיון שאין לחשוש שנפל מהלוח, משום שלא יקיים אם עוד לא לוח, שמא ימותו העדים] והרי בי"ד של רב הונא הוא מקום שיירות, ומ"מ פסק רבה להחזיר, ובהכרח משום שלא הוחזקו שם שני יוסף בן שמעון.

4. מה היה המעשה בגט שנמצא בבית הפשתן בפומבדיתא, שרבה הורה כשיטתו להחזירו למאבד?

- א. יש מפרשים - שנמצא במקום ששורים בו פשתן, ואע"פ שהוחזקו שם שמות שווים, מ"מ זה מקום שאין רבים מצויים בו.
- ב. יש מפרשים - שנמצא במקום שמוכרים בו פשתן, ואע"פ שמצויים בו רבים, מ"מ לא הוחזקו שם שמות שווים.

5. ברייתא - מצא גט אשה בשוק, בזמן שהבעל מודה - יחזיר לאשה, [ואם אינו מודה לא יחזיר לשניהם] ומשמע אפילו לזמן מרובה, כיצד מתיישב עם משנתנו?

ר' זירא הקשה זאת, ויישב כרבה, שהברייתא שם במקום שאין שיירות מצויות, ומשנתנו שלא יחזיר בשיירות מצויות. ונחלקו אמוראים בדעתו - האם דווקא כשהוחזקו שמות שווין לא יחזיר, או אף שלא הוחזקו לא יחזיר, ולפ"ז חולק על רבה. הטעם שרבה לא הקשה כר' זירא, כיון שיותר אלים להקשות ממשנה. הטעם שרבי זירא לא הקשה כרבה כיון שיתכן שהפירוש שמשנה בב"מ ש'נותנין', זה רק אם נמצא לאלתר.

6. באלו דרכים נוספות תירצו את הסתירה ממשנתנו שפסקה שלזמן מרובה לא יחזיר, למשנה והברייתא בבא מציעא שפסקו שיחזיר?

- א. רבי ירמיה - מה שנפסק שיחזיר, זה רק כשאמרו העדים שחתמו רק על גט אחד של יוסף בן שמעון. ונתחדש, שלא חוששים שהזדמן גט אחר שגם שמות הזוג שווין וגם שמות העדים שווין.
- ב. רב אשי - מה שנפסק שיחזיר זה רק כשאמר תובע הגט נקב יש בו בצד פלוני, ונחשב סימן מובהק. ודווקא כשמוסיף 'בצד אות פלונית' אז נחשב סימן מובהק, ומועיל מדאורייתא, אבל סימן נקב בעלמא לא יחזיר, כיון שרב אשי הסתפק האם סימנים דאורייתא, או דרבנן ואין כח לחכמים לעקור איסור אשת איש מן התורה. מעשה - רבה בר בר חנה היה שליח להביא גט ואבדו בבית המדרש, אמר למוצאים אם תרצו אתן לכם סימן [שאינו מובהק] ואם תרצו אתן לכם טביעות עין. והחזירו לו, אמר: איני יודע אם החזירו לי משום הסימן וסוברים סימנים דאורייתא, או משום הטביעות עין וא"כ דווקא לת"ח.

7. ברייתא - מהו שיעור 'שלא לאלתר' שאינו מחזיר?

רבי נתן - שהה כדי שתעבור שיירה ותחנה במקום זה. ר"ש בן אלעזר - אי"ז שיעור קבוע, אלא צריך שיעמוד אדם ויראה שלא עבר שם אדם משעה שעבר השליח ועד מציאת הגט. ויש אומרים - שצריך שיראה שלא שהה אדם. רבי - כדי לכתוב את הגט. רבי יצחק - כדי לקרותו, אחרים - כדי לכותבו ולקרותו. המשך - אף אם שהה, אם יש בו סימנים מובהקים [נקב בצד אות] - מחזירים, אבל לא ע"פ סימני גוף הגט כגון ארוך או קצר, כיון שיש כאלו הרבה. מצאו קשור בכיס, בארנקי, ובטבעות, או שמצאו בין כליו בביתו - אפילו לזמן מרובה כשר.